

2021

Bære- dygtigheds- rapport

© **Copyright Bitten & Mads Clausens Fond**

Udarbejdet af Bitten & Mads Clausens Fond

Offentliggjort april 2022

Layout: ESSENSEN®

Tekst: Eva Harpøth Skjoldborg

Foto: Bitten & Mads Clausens Fond

Indhold

Om denne rapport	4
Forord af bestyrelsesformand og fondsdirektør	5
Introduktion	
Bitten & Mads Clausens Fond	6
Fundats, bæredygtighed og governance	7
Aktivt ejerskab af Danfoss A/S	
Nye ESG-mål øger ambitionerne	10
Aktivt ejerskab af driftsaktiviteter	
Et område i udvikling	15
Formueforvaltning	
Ansvarlige investeringer	18
Projekter og uddelinger	
Lokal bæredygtighed i fokus	20
Verdensmål i Fondens projekter og uddelinger	22

Om denne rapport

Bitten & Mads Clausens Fond (Fonden) har i de forgangne 5 år udgivet en særskilt bæredygtighedsrapport udover sin årsberetning. Nærværende bæredygtighedsrapport for 2021 er således den 6. i rækken, og markerer samtidig et skifte i Fondens tilgang til rapportering om bæredygtighed.

Tidligere har bæredygtighedsrapporterne lænet sig op ad Danfoss A/S' politikker og afrapporteringer. Virksomheden er Fondens største aktiv og datterselskab, og opererer i overensstemmelse med gældende lovgivning og globale tendenser. Da Danfoss' politikker også gælder for Fonden, har der været synergi i en fælles afrapportering af bæredygtighed.

Indenfor de seneste år har Fonden dog udvidet sit aktive ejerskab til mange supplerende driftsaktiviteter. Fonden har derfor besluttet at udarbejde en selvstændig afrapportering på bæredygtighed, der dels dækker Danfoss, men også forholder sig til de andre aktiviteter (se side 8).

I tråd med Danfoss tilslutter Fonden sig fortsat Global Compact principperne og FN's verdensmål. Med udgangspunkt i sidstnævnte er der i 2021 gennemført en analyse af Fondens projekter og uddelinger, som dokumenterer at særligt 4 verdensmål har relevans for Fondens fundats.

Fondens bæredygtighedsrapportering er inspireret af 10 principper, som er udviklet af den internationale organisation "the Global Reporting Initiative".

Disse principper er:

- inddragelse af interessenter
- bæredygtighedskontekst
- væsentlighed
- fuldstændighed
- balance
- sammenlignelighed
- nøjagtighed
- rettidighed
- klarhed
- pålidelighed.

Målet for fremtidige rapporter er at leve stadig mere op til disse principper.

Fondens bæredygtighedsrapport 2021 udgør også afrapportering i henhold til Årsregnskabslovens §99a og 99b.

Forord

Kære læser,

2021 var endnu et spændende år i Bitten & Mads Clausens Fond, hvor nye projekter blev føjet til arbejdet med at udvikle Sønderborg og Als – til gavn for Danfoss. Fonden har i flere år været optaget af at skabe et sammenhængende og socialt bæredygtigt lokalområde omkring Danfoss' hovedkvarter. Gennem arbejdet i ProjectZero har der desuden været fokus på reduktion af CO₂ udledninger i hele Sønderborg Kommune.

Bæredygtighed udgør et stadig mere fremherskende fokus blandt lovgivere i Danmark og EU, i den private sektor og i lokalsamfundet. Som konsekvens heraf har Fonden valgt fra 2021 at anlægge et bredere perspektiv på sine aktiviteter, og med denne rapport afdække de forskellige bæredygtige tilgange i viften af driftsaktiviteter og ejendomsprojekter. Danfoss A/S udgør fortsat den dominerende del af Fondens portefølje, men der er over årene kommet mange andre aktiver til, som hver især har et bæredygtigt aftryk, vi ønsker at forholde os til.

Det er Fondens hensigt fra 2022 at indlede drøftelser af, hvordan bæredygtighed – forstået som miljømæssig, social og finansiel bæredygtighed – kan integreres stadig mere i Fondens aktiviteter. Denne bæredygtighedsrapport for 2021, hvor vi beskriver de forskellige bæredygtige tilgange i de strategiske spor, er første skridt i den proces.

Danfoss udgør til stadighed en kilde til inspiration i form af deres arbejde med bæredygtig virksomhedsdrift. Det er ikke mindst gældende for 2021, hvor virksomheden har øget ambitionsniveauet for bæredygtighed i form af nye, vidtrækkende målsætninger med særligt fokus på klima, cirkularitet og diversitet. Det kommer vi ind på på side 10.

Fondens aktive ejerskab beskrives på side 15. Et eksempel på en aktivitet i den forbindelse, er Fondens overtagelse af aktiemajoriteten i Sønderborg Lufthavn. Fordi det er til gavn for Danfoss at sikre en nem og hurtig forbindelse mellem hovedkvarteret og resten af verden. De første skridt til at indtænke bæredygtighed i lufthavnens drift blev taget i 2021 via delvis tilsætning af grønt brændstof til flyene. Med COVID-19 pandemien lagt bag os, forventer vi at udforske mulighederne for lufthavnens udvikling yderligere.

Byggeriet af det bæredygtige "Danfoss House", er et eksempel på formueforvaltning via fast ejendom, som beskrives på side 18-19. Fonden anlægger et bæredygtigt fokus i sine byggerier, og særligt i Danfoss House, hvor bl.a. brugen af Danfoss' produkter gør det muligt at sigte efter DGNB-certificering på højest mulige niveau: Platin. I 2021 tog vi første spadestik til det projekt.

Endelig var 2021 året hvor Fonden fejrede sit 50-års jubilæum. I den forbindelse doneredes to gaver til Sønderborg Kommune, som begge bidrager til målet om at skabe sammenhængskraft og muligheder for borgere og besøgende. Som en del af uddelingene beskrevet på side 20-21, vil realiseringen af hhv. et havnebad og en udvidelse af Idrætscentret Skansehallerne, føje sig til Fondens projekter til gavn for et socialt og kulturelt bæredygtigt lokalområde.

Vi ser frem til de næste års spændende udvikling i Fondens arbejde.

Peter M. Clausen
Bestyrelsesformand

Per Egebæk Have
Fondsdirektør

Introduktion

Bitten & Mads Clausens Fond

Siden 1971 har ejerskabet af Danfoss A/S været placeret i Bitten & Mads Clausens Fond (Fonden). Bitten Clausen stiftede Fonden for at sikre Danfoss' fremtid som en global virksomhed med stærk lokal forankring.

Fonden er i dag en af Danmarks største erhvervsdrivende fonde og har via sit formål om at virke til gavn for Danfoss haft stor indflydelse på udviklingen af den sønderjyske egn, der er hjemsted for virksomhedens hovedkontor.

Fonden har en grundkapital på nom. 400 mio. kr. A-aktier i Danfoss A/S med en historisk kostpris på 140,5 mio. kr. Markedsværdien af Fondens grundkapital kan opgøres til 42,9 mia. kr. ved anvendelse af den senest beregnede markedsværdi af Danfoss A/S aktien. Herudover har Fonden en rådighedskapital bestående af B-aktier i Danfoss A/S samt øvrige investeringer, der investeres i overensstemmelse med Fondens investeringsstrategi. Den samlede rådighedskapital kan opgøres til 9,9 mia. kr. ved udgangen af 2021. På generalforsamlingen i Danfoss A/S i 2022 forventes vedtaget et udbytte på 1,4 mia. kr., hvor af Fonden vil modtage 676,1 mio. kr. svarende til en ejerandel på 48%. Fondens bestyrelse fordeles hvert år det modtagne udbytte fra Danfoss A/S til Fondens budgetterede aktivitetsspor.

Fonden bidrager i tråd med sin formålsparagraf til et samfund i udvikling omkring Danfoss' hovedkvarter og har især inden for de seneste ca. 20 år med god succes investeret målrettet i aktiviteter, der fremmer et lokalt og socialt bæredygtigt miljø i Sønderjylland.

Med udgangspunkt i rammerne for Fondens arbejde, sådan som de er beskrevet i fundatsen, er bæredygtighed i høj grad centreret omkring lokalsamfundet, f.eks. Danfoss' mulighed for at tiltrække arbejdskraft og tilstedeværelsen af en infrastruktur, der gavner virksomheden og dens medarbejdere. Fonden bidrager i tråd med sin formålsparagraf til et samfund i udvikling omkring Danfoss' hovedkvarter og har især inden for de seneste ca. 20 år med god succes investeret målrettet i aktiviteter, der fremmer et

lokalt og uddannelsesmæssig bæredygtigt miljø i Sønderjylland. Samtidig har Fonden investeret i bæredygtige initiativer som f.eks. CO₂ reduktioner via ProjectZero, og bæredygtigheds certificeringer af nye byggerier helt eller delvist ejet af Fonden.

Fondens bestyrelse planlægger med afsæt i tidligere og igangværende projekter, at drøfte bæredygtighed i et fremadrettet perspektiv. Det er en proces, som vil tage form fra 2022, og nærværende rapport indgår som udgangspunkt for arbejdet.

↓ I forbindelse med Fondens 50-års jubilæum i 2021 uddeltes et større beløb til etablering af et havnebad ved Byens Havn i Sønderborg.

Fundats, bæredygtighed og governance

Fondens formål beskrives i fundatsen som værende "at støtte Danfoss A/S i ét og alt, således at virksomheden sikres en økonomisk sund og konkurrencedygtig udvikling". I daglig tale er dette oversat til, at Fondens aktiviteter og beslutninger skal være "til gavn for Danfoss".

Når dette hovedformål er opnået, støtter Fonden indirekte virksomheden gennem initiativer indenfor tre uddelingsspor, som siden 2015 har været:

- Forskning og uddannelse
- Nærområder og lokalsamfund
- Bæredygtighed

Fonden har siden 2019 arbejdet ud fra en strategi med et rullende fireårigt perspektiv. Den er baseret på Fondens virke inden for fem klart definerede og adskilte strategiske spor. Nærmere beskrivelse af disse fremgår af Fondens årsrapport.

Det overordnede mål for Fondens aktiviteter er, at virksomheder og projekter under Fonden alle betragtes som bæredygtige, ansvarlige og som havende orden i eget hus. Begrebet bæredygtighed samler og balancerer i den forbindelse de overordnede hensyn til social, miljømæssig og finansiell ansvarlighed.

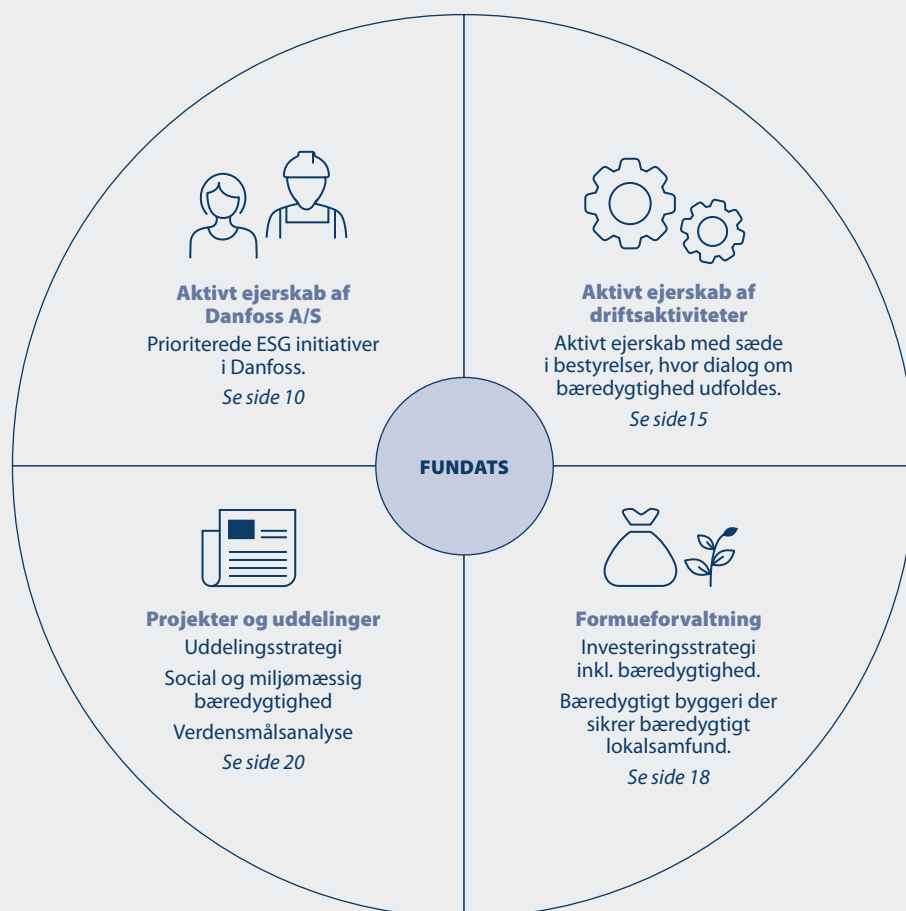
Fonden forventer, at de enkelte virksomheder lever op til lovgivning og etiske standarder indenfor bl.a. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupsion i de lande og lokalsamfund, hvor den enkelte virksomhed har aktiviteter.

Bæredygtighed i Fondens arbejde

Det er et bærende princip for Fondens uddelinger og investeringer, at hvad der gavner den lokale udvikling eller fremmer interessen for ingeniør- og naturvidenskab, også er til gavn for Danfoss.

Fondens fokus på bæredygtighed

Fonden har de sidste knap 20 år investeret målrettet i bl.a. infrastruktur, byudvikling og uddannelse i området omkring Sønderborg. Det er et fokus, som udspringer af rapporter, der omkring årtundsskiftet forudså en negativ fremtidig udvikling i vækst og velfærd i Sønderjylland.

Fokus i dette arbejde fastholdes også fremadrettet. Bestyrelsen vil dertil, i tråd med Danfoss' fokus på globale udfordringer, forholde sig til om, og hvordan, bæredygtighed i form af materialeknaphed, klimakrise, forvaltning af naturlige ressourcer, biodiversitet, menneskerettigheder og mangfoldighed har betydning for Fondens aktiviteter. Det er emner, hvis udvikling potentielt kan påvirke såvel Danfoss' som Fondens driftsaktiviteter og deres muligheder for at skabe langsigtet værdi.

I figuren ovenfor præsenteres de af fondens aktiviteter, som har relevans for arbejdet med bæredygtighed. Det

fremgår af figuren, at bæredygtighed håndteres forskelligt, afhængig af aktivitet. I nærværende rapport beskrives disse forskelle nærmere.

Governance

Fonden har en tostrengt ledelsesstruktur bestående af en bestyrelse og en direktion. Bestyrelsen har nedsat to komitéer: Investeringskomitéen, som overser arbejdet med Fondens likvide rådighedskapital, og Uddelingskomiteen, som behandler og prioriterer projekter og uddelinger ifølge Fondens uddelingspolitik og fundats.

Den samlede ledelse har ansvar for bæredygtighed og lovgivningsbestemte forpligtelser i forhold til samme. Det drejer sig om paragraf 99a og b i Årsregnskabsloven angående henholdsvis redegørelse for samfundsansvar og måltal for underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan.

Redegørelse for samfundsansvar

Paragraf 99A definerer, at arbejdet med samfundsansvar tager stilling til følgende områder:

- Miljøforhold, herunder virksomhedens arbejde med at reducere klimapåvirkningen ved virksomhedens aktivitet
- Sociale forhold herunder personaleforhold
- Respekt for menneskerettigheder
- Bekæmpelse af korruption og bestikkelse

Dernæst byder §99a, Fonden at angive sin forretningsmodel (se s. 8) og redegøre for politikker, handlinger og resultater indenfor de ovenstående emner, og meddele hvordan risici kan påvirke den rapporterende enheds aktiviteter.

Fonden har ikke etableret egne politikker for ovenstående områder, og læner sig i overensstemmelse med lovgivning op ad sit største aktiv, Danfoss A/S', politikker for samfundsansvar. Danfoss's politikker er samlet i en "Policy on Business Conduct", som inkluderer politikker for følgende områder: Miljø og arbejdsmiljø, sundhed og trivsel, personale, menneskerettigheder, etik og compliance (herunder anti-korruption) og bæredygtighed.

Danfoss hilser det stigende internationale fokus på områder som eksportkontrol, databeskyttelse og menneskerettigheder velkommen. Danfoss tror på, at både virksomheder og stater skal spille en aktiv rolle i kampen mod korruption, krænkelse af menneskerettigheder og moderne slaveri. Derfor har Danfoss implementeret omfattende compliance programmer med tilhørende politikker, procedurer og obligatorisk e-learning. Endvidere har Danfoss implementeret kontrolmekanismer, så risikoen for regelbrud minimeres.

Fondens aktiviteter uden for Danfoss vokser og er desuden sammenfaldende med generelt større fokus på bæredygtighed nationalt og globalt og deraf afledte øgede forventninger til integration af bæredygtighed i alle samfundsaktiviteter.

Fonden ønsker i løbet af de kommende år at tage stilling til behovet for, at bæredygtighed på en relevant og

proportional måde yderligere integreres og dokumenteres i Fondens arbejde, herunder eventuel opstilling af fondsnære politikker og risikoanalyse.

Risikoanalyse

Fonden har i løbet af 2021 ikke identificeret enkeltstående risici, der truer Fondens overlevelse, men arbejdet kan blive påvirket af en række eksterne og interne risici. Fondens eksistens og virke er i kraft af fundatsen direkte forbundet med Danfoss A/S, hvorfor resultatet af Danfoss' risikoanalyse også relateres til Fonden. Fondens risici i lyset af dette fremgår af Fondens årsrapport.

Handlinger og resultater

Fonden har gennem sit ejerskab og virke fokus på både miljømæssig og social bæredygtighed, hvilket redegøres for i denne rapport. Fonden adopterer i forhold til respekt for menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption og bestikkelse, politikkerne som de er formuleret i Danfoss. Det bliver fremadrettet et selvstændigt mål for Fonden at planlægge egne handlinger og resultater på disse områder. Dog fastslår Fondens investeringspolitik, at Fondens investeringer skal være socialt ansvarlige og screenes for etiske forhold og en sådan udføres af Fondens kapitalforvaltere.

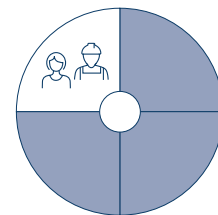
Måltal for det underrepræsenterede køn

Fondens målsætning for antallet af kvinder, som er det underrepræsenterede køn, i bestyrelsen, er, at minimum to ud af i alt seks valgbare bestyrelsesmedlemmer er kvinder i 2023. Der er i øjeblikket en kvinde blandt de valgbare bestyrelsesmedlemmer. Næste valg til bestyrelsen sker i 2022 på Fondens årsmøde.

Ved valget til bestyrelsen i 2020 havde den ønskede kandidat, som var kvinde, alligevel ikke mulighed for at indtræde. Fondens bestyrelse har derfor påbegyndt en ny proces med at identificere en egnet kandidat og forventer, at dette vil være på plads senest ved årsmødet i 2023. Med hensyn til andelen af det underrepræsenterede køn på øvrige ledelsesniveauer, er der ikke i Fonden en sådan politik. Fonden er grundet sin størrelse undtaget, da der er under 50 ansatte.

Aktivt ejerskab af Danfoss A/S

Nye ESG-mål øger ambitionerne

Fonden ejer 48% af aktiekapitalen i Danfoss A/S, hvilket svarer til 86% stemmerne. Fonden forvalter bl.a. sit aktive ejerskab gennem udvælgelse af bestyrelsesmedlemmer i Danfoss A/S.

Danfoss' drift og fastlæggelse af strategi varetages af virksomhedens direktion og bestyrelse. Det gælder også spørgsmålet om integration af bæredygtighed.

Danfoss' nye ESG-mål

Danfoss har mere end 80 års erfaring med at skabe løsninger, der hjælper med at reducere CO₂-udledninger på tværs af sektorer og i hele verden. Gennem de seneste otte år, har virksomheden opbygget et bæredygtighedsprogram, som sikrer, at de gør den største indsats der, hvor det har den største effekt. For få år siden offentliggjorde virksomheden desuden en ambition om at blive CO₂-neutral i egen drift globalt inden 2030 og at forpligte sig til Science Based Targets initiative, hvor en uafhængig organisation godkender at ens klimamålsætninger er proportionale med ens andel af de reduktioner, som er nødvendige for at nå Parisaftalens mål.

Danfoss har udvalgt tre områder, som virksomheden vil tage lederskab på og har formuleret sigt punkter for arbejdet frem mod 2030: dekarbonisering, cirkularitet og diversitet og inklusion (D&I).

På baggrund af et grundigt analysearbejde med inddragelse af et bredt udsnit af repræsentanter for virksomhedens stakeholderunivers, forskningsbaserede studier og fremskrivninger med mere har Danfoss i 2021 løftet ambitionsniveauet for virksomhedens bæredygtighedsindsats. Formålet er at bringe virksomheden i stilling som kundernes foretrukne partner inden for dekarbonisering, og på den måde være klar til fremtidig vækst og øget effekt på klimaudfordringen.

Danfoss har valgt tre områder, som virksomheden vil tage lederskab på, og har formuleret sigt punkter for arbejdet frem mod 2030: dekarbonisering, cirkularitet og diversitet og inklusion (D&I). Konkrete indsatser knyttet til hvert af disse områder fremgår af figuren på næste side.

Der er yderligere etableret road maps og programmer for arbejdet internt i virksomheden, ligesom arbejdet fortsætter i fht. at integrere bæredygtighed/ESG i Danfoss' forretningsstrategi og i virksomhedens tværgående governance-strukturer.

Mens graden af fokus på cirkularitet og mangfoldighed er ny for virksomheden, har dekarbonisering været højt på agendaen i flere år. Inden for dette område er det store skift, at udledninger også skal neutraliseres, i det der kaldes scope 3, som kort fortalt er udledninger i virksomhedens værdikæde. En detaljeret opgørelse af Danfoss' samlede CO₂-udledninger udført i 2021 viser, at de beløber sig til omkring 67 millioner tons CO₂-ækvivalenter i alle tre scopes, dvs. både egen drift og i værdikæden. Heraf udledes 66,8 millioner tons i værdikæden og 65,5 millioner tons CO₂ er forbundet med kunders brug af de solgte produkter.

Udledningerne fra brugen af solgte produkter knytter sig primært til kundernes elforbrug. I den forbindelse skal det bemærkes, at omfanget af undgåede udledninger (avoided emissions) som konsekvens af brugen af Danfoss' produkter er betydelig. Virksomheden er involveret i arbejdet med at udvikle en standardiseret metode til udregning af undgåede udledninger.

En større virksomhed

En af årets største begivenheder i Danfoss A/S i 2021 er opkøbet af Eaton Hydraulics. Med dette opkøb vokser Danfoss med mere end 10.000 medarbejdere og får tilført omsætning for omkring 10-11 mia. kr. om året.

Integrationen af så stor en organisation rækker også ind i Danfoss' arbejde med bæredygtighed. Det vil f.eks. medføre øget energiforbrug, og derfor vil CO₂-udledningerne for hele Danfoss stige. Kortlægning af hele energiforbruget og identifikation af mulige energibesparelser i bygninger og processer vil begynde i 2022 som del af Danfoss' ESG-projekt og mål om at blive CO₂ neutral i 2030.

Synlig forkæmper for energieffektivitet

Danfoss deltog aktivt i det internationale klimatopmøde, COP26, i november 2021. Gennem en fire uger lang kampagne rettet mod to kernemålgrupper: lovgivere og

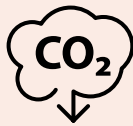
virksomhedsledere gennemførtes aktiviteter online, i print og et event i forbindelse med selve mødet. I alle formater fremførte man virksomhedens kernebudskab: At den grønne energi er den, vi ikke bruger.

Budskabet understøtter Danfoss' forretning, som er fokuseret på energieffektive, teknologiske løsninger. Det er også

videnskabeligt dokumenteret, f.eks. af FN's klimapanel som i deres 2018-rapport konstaterede, at energieffektivitet kan bidrage med 40% af de nødvendige reduktioner for at nå Parisaftalen, og at det potentielt er muligt at halvere omkostningerne forbundet med den grønne omstilling, hvis der installeres energieffektiviseringsteknologi samtidig med udrulningen af vedvarende energi. (EA Analyse 2020).

Danfoss' prioriterede ESG-initiativer

Vi vil være vores kunders foretrukne partner inden for dekarbonisering. Vi har opbygget et stærkt fundament for at nå vores mål. Vi har klare mål, ejerskab og køreplaner for ESG. Vores ambitioner supporterer tre nøgleområder, hvor vi vil fokusere på forbedring.

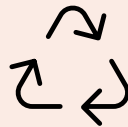
Dekarbonisering

Vi er førende i løsninger, der muliggør dekarbonisering

CO₂ neutralitet i Danfoss' globale drift i 2030

Reduktion af emissioner fra brugen af Danfoss produkter

Styrke og kommercialisere emissioner fortrængt ved brug af Danfoss produkter

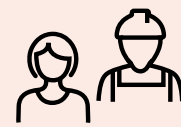

Cirkularitet

Vi udvikler de bedste cirkulære produkter

Etablere og implementere cirkularitetsvurdering og -rammer i alle segmenter

Ressource- og affaldsstyring

Diversitet og inklusion (D&I)

Vi tilbyder en medarbejderoplevelse, der værdsætter og respekterer diversitet og inklusion

Accelerere momentum og engagement gennem en omfattende, datadrevet tilgang til diversitet og inklusion

Integrere diversitet og inklusion på tværs af medarbejdernes arbejdsliv, herunder ved rekruttering, udvikling og talentstyring

Lancere medarbejderressourcegrupper og etablere regionale inklusionsråd

ESG-specifik leverandørvurderings- og samarbejdsprogram

Integreret rapportering Forbedrede ESG ratings ESG data grundlag & transparens Etik & menneskerettigheder Sundhed & sikkerhed Produktudvikling, -forskning, -kvalitet og -sikkerhed Lovmedholdelighed

↑ Danfoss' forretning er fokuseret på energieffektive teknologiske løsninger.

Til gengæld er det umuligt at nå Parisaftalens mål uden fokus på energieffektivitet.

Disse – og en række andre faktabaserede, dokumenterede budskaber – indgår også i forberedelserne til topmødet i det Internationale Energi-agentur (IEA), som i 2022 afholdes i Sønderborg med Danfoss som medarrangør.

Resultater i 2021

Det konkrete arbejde i 2021 skete med udgangspunkt i målsætninger og arbejdsplaner fra den tidligere bæredygtighedsstrategi. Hovedtrækkene i Danfoss' indsats kan ses i oversigten på modstående side.

Mange vilkår og betingelser – også for virksomheder – er under pres i disse år. Mens COVID-19 pandemien har

været en akut krise, banker en lang række natur-relaterede udfordringer stadig kraftigere på døren. Heraf er de mest åbenlyse klimakrisen og den stigende enten knaphed eller blot efterspørgsel på, ikke-fossile materialer. Det stiller krav til gennemgribende transformation på en lang række områder, og det peger på et behov for kompetente medarbejdere, der er større end nogensinde før.

Danfoss' ESG-prioriteter spejler de globale udfordringer og de stigende forventninger som forskellige stakeholdergrupper – ikke mindst den finansielle sektor og EU-lovgivere – har til virksomheders fokus på bæredygtig omstilling. Med de krav og forventninger bliver der brug for innovation og forandring på mange områder – uanset at Danfoss på mange måder er en del af løsningen i f.eks. klimakrisen.

Danfoss' resultater 2021

Danfoss' indflydelse og bidrag til at afhjælpe klimaforandring er todelt – gennem de løsninger Danfoss sælger, og og gennem hvad Danfoss gør internt. Som en ansvarlig forretning følger Danfoss høje standarder og sætter ambitiøse mål for klima, mennesker og miljø.

Emne	SDG	2021 – Hvad Danfoss sagde	2021 – Hvad Danfoss gjorde
Klima- bevidsthed		<ul style="list-style-type: none"> • Halvdelen af Danfoss elektricitets forbrug skal dækkes af 'Power Purchase Agreements' (PPA'er) • Planlægge CO₂-neutralisering af Danfoss varmekonsum • Etablere ambitiøse klimamål (SBT) og planer for emissionsreduktion, samt få målene godkendt af 'Science-Based Targets initiative' (SBTi) • Implementer elbils-projekt i Sverige • Fortsætte globale energibesparende projekter i udvalgte fabrikker for at reducere energiforbrug og vedligeholdelsesudgifter med op til 40% 	<ul style="list-style-type: none"> • Fra januar 2021 var 25% af Danfoss globale elektricitetsforbrug CO₂-neutralt. Vi er godt på vej mod større dækning i 2022 • 45% af vores fjernvarme kommer fra vedvarende kilder. Vi er godt på vej mod udfasning af fossile brændsler • 'Science-based targets' baseline etableret. Mål indsendt til godkendelse hos SBTi. Godkendelse ventes i 1. halvår 2022 • Overgangen til elektriske firmabiler følger planen. Emissioner fra firmabiler er reduceret med 15% siden 2019. I 2021 blev 184 ladestationer installeret på vores egne faciliteter. • Energiforbruget per omsat million € er faldet 12% fra forrige år grundet den fortsatte optimering af vores energiforbrug
			
Ressourcer og produkter		<ul style="list-style-type: none"> • Indføre et system til administration af produkters indhold af kemikalier og genbrug af elektronisk udstyr, batterier, og emballage • Implementere et system til Livscyklus vurdering (LCA) og miljødeklarationer (EPD) for produkter 	<ul style="list-style-type: none"> • System til administration af produkters indhold af kemikalier implementeret. System til administration af genbrug for elektronisk udstyr mv. implementeres i 2022 • Projekter om livscyklusvurdering og EPD kører efter planen i Climate Solutions og Drives. Yderligere implementering sker i 2022 som en del af ESG-ambitionen.
			
Ansvarlig forretnings- drift		<ul style="list-style-type: none"> • Fortsætte med at reducere den globale ulykkesfrekvens (LTIF) til 1,6 pr. million arbejdstimer • Udvikle globale værktøjer til identifikation og afhjælpning af ergonomiske risici samt sikkerhedsdatablade 	<ul style="list-style-type: none"> • Ulykkesfrekvensen blev reduceret med 15% til 1,7 ulykker med fravær pr. million arbejdstimer • Globale værktøjer til identifikation og afhjælpning af ergonomiske risici udviklet og testet. Alle maskiner er sikkerhedsvurderet ved hjælp af 'Danfoss Machine Safety Inspektion Tool' (DMSIT)
			
		<ul style="list-style-type: none"> • Evaluere hvor processer til forebyggelse af tvangsarbejde ved rekruttering af midlertidige ansatte er relevant og implementere nødvendige processer 	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluering gennemført som tværorganisatoriske projekter målrettet lokale aftaler med rekrutteringsbureauer. Workshops i alle regioner sikrer implementering af klausul om forebyggelse af tvangsarbejde i nye og fornyede lokale kontrakter
			
			
		<ul style="list-style-type: none"> • Uddanne ledere i inkluderende ledelse og ubevidst partiskhed 	<ul style="list-style-type: none"> • Træning i ubevidst partiskhed tilbudt til alle ledere med personaleansvar • Medarbejdertilfredshedsundersøgelsen i 2021 inkluderede et mere omfattende D&I indeks og foreløbige resultater dokumenterer et solidt fundament for vores D&I strategi

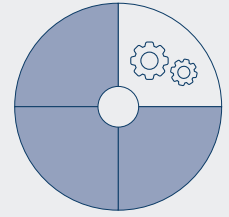
↓ Steigenberger Alsik Hotel & Spa (Alsik) imødekommer Danfoss' behov for konferencefaciliteter samt overnatningstilbud til samarbejdspartnere og besøgende.

Aktivt ejerskab af driftsaktiviteter

Et område i udvikling

Fonden har i løbet af de seneste år indtaget rollen som aktiv ejer i stadig flere aktiviteter, som alle kan relateres til formålet om at støtte Danfoss i ét og alt.

I dag er Fondens væsentligste driftsaktiviteter:

- **Steigenberger Alsik Hotel & Spa (Alsik).** Som en del af udviklingen af Byens Havn i Sønderborg har Fonden investeret i byggeriet og driften af Alsik. Aktiviteten tilgodeser Danfoss' behov for conferencefaciliteter samt overnatningstilbud til samarbejdspartnere og besøgende. Alsik er desuden en vigtig del af Fondens arbejde med at gøre Sønderborg til en attraktiv Go-To destination for erhverv- og leisureturisme. Hotellet åbnede i 2019.
- **Sønderborg Lufthavn.** For at sikre luftfart til Als, hvilket anses som en helt afgørende forudsætning for både drift af international virksomhed og turisme i området, indtrådte Fonden i 2021 i ejerskabet af Sønderborg Lufthavn. Ejerskabet deles med Sønderborg Kommune.
- **Nordborg Feriepark.** Ud fra et ønske om at sikre en positiv udvikling i beskæftigelse og økonomi i et ellers udfordret område af Als indgår Fonden i ejerskabet af Nordborg Feriepark Holding A/S. Fonden ejer 30% af det fælles selskab med Linak A/S og bidrager derigennem med at udvikle og opføre et nyt ferieresort på Nordals med forventet åbning i 2024.

Bæredygtighed i det aktive ejerskab

Fonden bidrager til den løbende og nødvendige dialog om bæredygtighed i de enkelte selskaber gennem aktiv involvering i bestyrelserne. Det er ikke Fondens praksis at formulere konkrete krav, men derimod at undersøge mulighederne og påvirke beslutningerne i samråd med ledelsen, og under hensyntagen til de vilkår som gælder for selskabets drift. Fonden vil i de kommende år løbende forholde sig til hvordan bæredygtighed integreres i driftsselskabernes arbejde, og hvordan dette præges via det aktive ejerskab.

De tre ovennævnte selskabers aktiviteter og resultater inden for bæredygtighed i 2021 præsenteres i det følgende.

Alsik

– bygget til bæredygtig drift

Med åbningen af Steigenberger Alsik Hotel & Spa i 2019 fik Sønderborg et hotel i international klasse, med konference- og mødefaciliteter, spa og restauranter i topklasse. Bygningen har også en panoramisk udsigtsetage, hvortil der er gratis adgang for alle. Fonden ejer 100% af bygningerne og har derudover ansvar for driften af hotellet med alle dets faciliteter.

Bæredygtighed i driften af hotellet påvirkes positivt af, at bygningerne er designet og opført med fokus på størst mulig energieffektivitet gennem designvalg, integrerede energiforsynings og -distributionsløsninger samt brug af vedvarende energi fra solceller installeret på taget og fjernvarme baseret på affald og træpiller. På grund af bygningernes kompleksitet er byggeriet dog ikke DGNB-certificeret. En fuld

beskrivelse af bæredygtighed i Alsik-byggeriet kan findes på Fondens hjemmeside i rapporten "Bæredygtighed i Alsik".

Det forventes at Alsik i løbet af 2022 opnår certificering efter "Den Grønne Nøgle", som er turismebranchens internationale certificeringsværktøj. Dermed påbegyndes opstilling af måltal for og løbende overvågning af områder som energi og affald i driften af hotellet.

Hertil kommer, at hotellets restaurationer og room service allerede i dag drives med dedikeret fokus på brug af lokale råvarer i sæson for at reducere CO₂-udledninger fra produktion, opbevaring og transport.

Sønderborg lufthavn – planer sat på COVID-19 hold

Fonden har siden juli 2021 ejet 50,1% af selskabet, der ejer Sønderborg Lufthavn. De øvrige 49,9% ejes af Sønderborg Kommune.

Det betragtes som en grundlæggende forudsætning for at drive en global virksomhed med hovedsæde på Als, at det er muligt at flyve til og fra Sønderborg. Rentabiliteten ved at drive Sønderborg Lufthavn har tidligere været noget udfordret, og Fonden valgte at investere ud fra den betragtning, at der var risiko for at lufthavnen ville lukke uden nye, langsigtede investorer.

De seneste to år har aktivitetsniveauet i lufthavnen været langt under normalen grundet COVID-19 pandemien. Det forventes dog, at den langsigtede udvikling vil være positiv. Skulle Fonden i fremtiden tage skridt i retningen af at udvikle Sønderborg Lufthavn i relation til bygninger, landingsbaner eller andet, vil bæredygtighed udgøre et pejlemærke.

For nuværende er tankningsmuligheder med Sustainable Aviation Fuels (SAF) opstartet som projekt, og mulighederne for at øge flyvninger med grønne brændstof-alternativer vil få stadigt fokus i de kommende år.

Nordborg Feriepark – bæredygtighed vejer tungt i planen

Nordborg Feriepark, hvor Fonden har en ejerandel på 30%, er et ferieresort planlagt til opførelse i de kommende år, med åbning af første etape i 2024. Målet er at afbøde effekterne af de senere års tab af industriarbejdspladser på Nordals, ved at skabe vækst i turismen til gavn for dette område, som er udfordret af sin geografiske placering på afstand af de fleste vækstcentre i Danmark.

Resortet vil bestå af et bycenter med aktiviteter, butikker og restauranter i nærhed af et tropisk vandland. Herudover indgår det i planen, at der på området, hvor der planlægges i alt 750 ferie- og sommerhuse ejet af henholdsvis resortet og private ejere, findes besøgs-gårde, observatorium, stor aktivitets-pier, strandcafe, og en lang række andre udendørs aktiviteter.

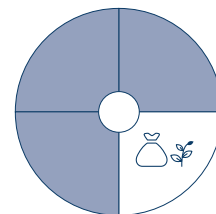
Der er etableret en masterplan udviklet af en international anerkendt landskabsarkitekt, og hele resortet er designet med udgangspunkt i bæredygtighed, læring og aktivitet tilpasset den omgivende natur.

De nødvendige miljøanalyser er gennemført i 2021, og en samlet miljøkonsekvensrapport og ansøgning om tilladelse til at iværksætte planen er under behandling hos Sønderborg Kommune, inklusiv borgerhøring.

Formueforvaltning

Ansvarlige investeringer

Fondens rådighedskapital svarer til 9,9 mia kr. i 2021. Heraf udgør aktier i Danfoss A/S 8,5 mia. kr., mens Fondens investeringskomité forvalter 1.4 mia. kr. i overensstemmelse med Fondens investeringsstrategi. Denne sum forvaltes dels via forskellige værdipapirer og dels via fast ejendom. Yderligere oplysninger om Fondens formueforvaltning fremgår af Fondens årsrapport 2021.

Fonden lægger vægt på, at Fondens investeringer er socialt ansvarlige, uanset om Fonden investerer direkte eller via kapitalforvaltere.

Investeringer i værdipapirer

Investeringsstrategien fastlægger blandt meget andet, Fondens position i forhold til ansvarlige investeringer. Heraf fremgår det, at Fonden lægger vægt på, at dens investeringer er socialt ansvarlige, uanset om Fonden investerer direkte eller via kapitalforvaltere. Desuden udtrykker investeringsstrategien, at Fonden ikke ønsker at investere direkte eller indirekte i tobaks- og våbenindustrien endside i miljøbelastende aktiviteter.

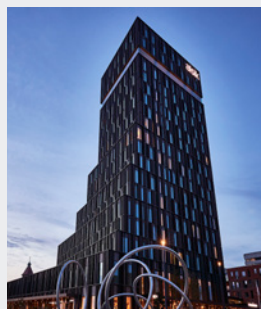
Fonden forpligter desuden kapitalforvaltere til at foretage etisk screening af investeringer foretaget på vegne af

Fonden "...og dermed afholde sig fra at investere i aktiver, der ikke opfylder ovennævnte krav til socialt ansvarlige investeringer".

Fonden samarbejder i dag med Nykredit, PFA og UBS om forvaltning af totalt 301,5 mio. kr. (opgjort pr. 31.12.2021) Alle Fondens kapitalforvaltere har dokumenterede processer for arbejdet med at sikre ansvarlighed og især klima- og miljømæssig bæredygtighed i deres investeringsprodukter.

Fondens midler er investeret enten direkte i aktier eller obligationer eller i investeringsforeninger med fokus på bæredygtighed. Alle investeringsobjekter er screenet og vurderet af kapitalforvalteren for miljø- og klimaind-virkninger og -risici, samt for respekt for internationale konventioner og principper for bæredygtig virksomheds- adfærd. Fondens midler sættes i produkter, som indgår i kapitalforvalternes generelle portefølje af investerings- muligheder.

Det gælder desuden, at de nuværende krav og forventninger i Fondens investeringsstrategi imødekommes af forvalternes basis-indsats inden for ansvarlige investeringer. I de kommende år vil Fondens bestyrelse tage stilling til,

Fondens ejendomsinvesteringer ligger i dag i ni byggerier.

Alsik Estate

Kongebrohuset

Danfoss House

Videnshuset

om krav til bæredygtighed i Fondens investeringer skal øges eller fastholdes på samme niveau.

Investeringer i fast ejendom

Fondens investeringer i fast ejendom sker enten direkte eller via datterselskaber (Se årsrapport for oversigt).

Fondens ejendomsinvesteringer består i 2021 af ni byggerier, som kort gennemgås nedenfor inklusiv eventuel bæredygtighedscertificering af byggeriet eller andre dokumenterede tiltag ift. miljø og bæredygtighed.

Fondens stillingtagen til bæredygtige tiltag sker typisk før opførelsen af bygningerne. Fonden tager altid bestik af mulighederne for en certificering i forbindelse med ejendomsinvesteringer og forfølger en sådan, hvor det ud fra en samlet betragtning kan realiseres til fordel for projektet, dets tidsplan og endelige anvendelse. De senere år er DGNB's standard benyttet til dette arbejde. Denne bygger på FN's definition af bæredygtighed og er tilpasset det danske bygningsreglement, standarder, byggetraditioner og dansk lovgivning.

1. **Alsik bygningen**, blev designet til at leve op til den lovmæssige energiramme for 2020, hvilket på tidspunktet for opførelsen var to niveauer højere end det påkrævede. Energirammen angiver bygningens samlede behov for energi til opvarmning, ventilation og nedkøling.
2. **Kongebrohuset**, er DGNB Guld-certificeret. Byggeriet blev solgt i 2021.
3. **Danfoss House**, er DGNB-platin præ-certificeret.
4. **Videnshuset**, hvis første etape fra 2013 ikke er DGNB certificeret, mens anden etape fra 2020 er DGNB Guld-certificeret.
5. **CIE**, Center for Industriel Elektronik-bygningen, hvor Fonden ejer 50%
6. **Seniorbofællesskab**, hvor Fonden ejer 30% og PFA 70%. Byggeriet er DGNB præ-certificeret til Guld
7. **Indkøbscenteret Borgen**, hvor Fondens ejerandel er 20%.
8. **Sergenten**: Ombygning af tidligere værksted på Sønderborg Kaserne.
9. **P-hus ved Alsik**: Opført af Sønderborg Kommune, købt af Fonden for at sikre infrastruktur og parkeringsforhold til Alsik og Byens Havn.

Center for Industriel Elektronik

Seniorbofællesskab

Indkøbscenteret Borgen

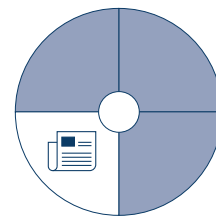
Sergenten

P-hus ved Alsik

Projekter og uddelinger

Lokal bæredygtighed i fokus

Hvert år foretager Fonden uddelinger svarende til 20-40% af udbyttet modtaget fra Danfoss A/S. I 2021 har Fonden foretaget uddelinger for 133,3 mio. kr. (2020: 110,1 mio. kr.). Derudover har Fonden tilbagekaldt uddelinger for 4,8 mio. kr. (2020: 8,0 mio. kr.).

Uddelinger foretages på baggrund af en uddelingspolitik og årlig uddelingsramme fastlagt af Fondens bestyrelse. Fondens uddelingskomité beslutter på minimum fire årlige møder, hvordan uddelingsmidlerne fordeles. Fonden kan ikke ansøges om støtte. Projekter kommer til Fondens kendskab via indstillinger fra Danfoss eller henvendelser fra andre relevante stakeholdere. Se også afsnittet i årsrapporten om Fondens uddelinger og projekter.

Tre fastlagte uddelingsspor

Fondens uddelingspolitik definerer tre overordnede spor tæt relateret til Danfoss' geografiske lokationer samt forretningsfokus i overensstemmelse med Fondens primære formål: at støtte Danfoss i ét og alt.

De tre spor og deres andel af uddelte midler i 2021 kan ses i grafikken på denne side. Mens uddelingsspor C har titlen bæredygtighed med fokus på miljø og klima, er de øvrige to spor stærke bidragydere til social bæredygtighed, som i Fondens lokale kontekst i Sønderjylland har høj prioritet og

værdi i arbejdet for et bæredygtigt, stærkt og sammenhængende lokalsamfund.

Hvordan og hvor meget Fondens uddelinger bidrager til bæredygtighed, afhænger af de kriterier, der lægges til grund for vurderingen. Fonden har endnu ikke taget beslutning om dette, men Fonden udarbejdede i 2021 en analyse af fire udvalgte projekter, som i 2020 havde fået støtte fra Fonden. Dette var for at få en indikation af, hvilke Verdensmål der tilgodeses i Fondens uddelinger. Se mere på side 22-23.

Projekterne blev udvalgt med henblik på repræsentativitet for Fondens donationer, herunder: projektomfang og -størrelse, engangsstøtte eller løbende driftsstøtte og eksterne projekter eller projekter Fonden selv har part i.

Pilotprojektet viste, at det er muligt at anlægge et verdensmålsperspektiv på Fondens fundats, og at aktiviteter med udgangspunkt i fundatsen især har relevans for fire af FN's verdensmål.

Analysen rejste også en dialog om, hvorvidt og hvordan bæredygtighed fremadrettet kan integreres i samtalen med projektejerne. Det vil indgå i bestyrelsens overvejelser i den kommende periode.

Fondens tre uddelingsspor

A. Nærområder og lokalsamfund

63% af uddelingerne i 2021.

Støtte til forbedring af lokale samfund, nærområder og regional udvikling omkring udvalgte Danfoss-lokationer, med henblik på at skabe et attraktivt dynamisk nærmiljø for Danfoss' medarbejdere og deres familier, samt at styrke Danfoss' omdømme, således at Danfoss kan tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere.

B. Forskning og uddannelse

26% af uddelingerne i 2021.

Støtte til danske og globale projekter, som kan være medvirkende til at drive teknologisk forskning og udvikling, med relevans for Danfoss.

C. Bæredygtighed

11% af uddelingerne i 2021.

Støtte til projekter indenfor vedvarende energi og energi-effektivitet, der gavner Danfoss' vision om at fremme bæredygtighed og løsninger.

Fondens uddelinger i 2021

I 2021 har Fonden foretaget uddelinger for 133,3 mio. kr. (2020: 110,1 mio. kr.). Derudover har Fonden tilbagekaldt uddelinger for 4,8 mio. kr. (2020: 8,0 mio. kr.).

I 2021 er der uddelt til følgende modtagere og projekter:

- **Fonden Universe Science Park** har modtaget 54,6 mio. kr. til drift, opgradering af eksisterende faciliteter samt nye investeringer i parken de kommende sæsoner.
- **Sønderborg Kommune** har modtaget 20,0 mio. kr. til opførelse af et havnebad ved Byens Havn. Uddelingen blev offentliggjort ved fejringen af Fondens 50-års jubilæum.
- **Sønderborg Kommune** har modtaget 17,0 mio. kr. til en udvidelse af Idrætscentret Skansehallerne. Uddelingen blev offentliggjort ved fejringen af Fondens 50-års jubilæum.
- **Project Zero Fonden** har modtaget 14,5 mio. kr. til drift samt til udarbejdelse af en masterplan for den fortsatte rejse mod målet i 2029.
- **Fabrikant Mads Clausens Fond** har modtaget 10,0 mio. kr. til uddeling til projekter omkring Danfoss A/S i Sønderjylland inden for uddannelse, helse, idræt og kultur.
- **Fonden GOTO Sønderborg** har modtaget 8,0 mio. kr. til stiftelse og aktiviteter i 2021-2023.
- **Alsie Express** har modtaget 4,0 mio. kr. som tilskud i forbindelse med luftfartens udfordringer som følge af COVID-19 pandemien.
- **Kata Fonden** har modtaget 2,4 mio. kr. til fortsættelse af LEAPS-projektet.
- **Foreningen Videnskabsår22** har modtaget 850 tkr. til aktiviteter i forbindelse med fejringen af 100 året for Niels Bohrs modtagelse af Nobelprisen.
- **Foreningen Als-Fyn Broen** har modtaget 750 tkr. til videreførelse af projektet.
- **Danfoss-ansatte i USA** har modtaget 500 tkr. i støtte, efter at de var ofre for en tornado i december 2021.
- **Forlaget Lindhardt og Ringhof** har modtaget 350 tkr. i støtte til bogudgivelse i anledning af H.M. Dronningens 50-års Regeringsjubilæum i 2022.
- **Sønderborg Kommune** har modtaget 310 tkr. til at iklæde Kong Christian den X's Bro de gule farver ved Tour de France i 2022.
- **Dansk Design Center** har modtaget 34 tkr. til et bogprojekt.

Verdensmål i Fondens projekter og uddelinger

De 17 verdensmål

Fundats for Bitten & Mads Clausens Fond – De tre uddelingsspor

Alle projekter er støttet og gennemført i 2020. Projekterne er udvalgt ud fra deres repræsentativitet i fht.: projektomfang og -størrelse, engangsstøtte eller løbende driftsstøtte og eksterne projekter/projekter Fonden har part i.

A. Nærområder og lokalsamfund

De fire pilotprojekter som blev udvalgt til analysen

Universe Science Park
Fonden Universe Science Park modtog 39,8 mio. kr. til en opgradering af eksisterende faciliteter. Modtager støtte til løbende drift.

Project Zero
Project Zero Fonden modtager løbende støtte til gennemførelse af projektets aktiviteter, i 2021 14,5 mio. kr.

Verdensmål påvirket

Kvalitetsuddannelse

Sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring.

4.4 Inden 2030 skal antallet af unge og voksne, der har relevante færdigheder, herunder tekniske og erhvervsrettede færdigheder og kompetencer, for beskæftigelse, gode job og iværksætteri, øges væsentligt.

4.7 Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab samt anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til bæredygtig udvikling.

4.a Uddannelsesinstitutioner skal bygges og opgraderes, så de tager hensyn til barnets tarv, handicap og køn, og så de skaber et sikkert, ikkevoldeligt, inkluderende og effektivt læringsmiljø for alle.

Anstændige jobs og økonomisk vækst

Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle.

8.3 Der skal fremmes udviklingsorienterede politikker, der støtter produktive aktiviteter, skaber anstændige jobs, iværksætteri, kreativitet og innovation, og som fremmer en formalisering og udvikling af mikro-, små- og mellemstore virksomheder, gennem bl.a. adgang til finansielle tjenesteydelser.

8.5 Inden 2030 skal der opnås fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle kvinder og mænd, herunder også unge og personer med handicap, og med lige løn for arbejde af samme værdi.

8.8 Arbejdstagernes rettigheder skal beskyttes og et sikkert og stabilt arbejdsmiljø for alle arbejdstagere skal fremmes, herunder for migrantarbejdere, især kvindelige migranter, og dem i usikre beskæftigelsesforhold.

8.9 Inden 2030 skal der udformes og gennemføres politikker, der fremmer bæredygtig turisme, som skaber arbejdspladser og fremmer lokale kultur og produkter.

B. Forskning og uddannelse

C. Bæredygtighed

Mommark Handelskostskole
Mommark Handelskostskole modtog 10 mio. kr. til opførelse af en multihal.

Deutsches Museum Nordlesvig
Museet modtog 4 mio. kr. til renovering og udbygning.

Bæredygtige byer og lokalsamfund
Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robust og bæredygtige.

11.2 Inden 2030 skal der skabes adgang for alle til sikre, tilgængelige og bæredygtige transportsystemer til en overkommelig pris, trafiksikkerheden skal forbedres bl.a. ved at udbygge den kollektive trafik med særlig hensyn til behov hos sårbare befolkningsgrupper, kvinder, børn, personer med handicap og de ældre.

11.3 Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig, og kapaciteten til en inddragende, integreret og bæredygtig boligplanlægning og forvaltning i alle lande skal styrkes.

11.4 Indsatsen for at beskytte og bevare verdens kultur- og naturarv skal styrkes.

Klimaindsats
Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser.

13.1 Modstandskraft og tilpasningsevne til klimarelaterede risici og naturkatastrofer i alle lande skal styrkes.

13.2 Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning.

13.3 Undervisning, oplysning og den menneskelige og institutionelle kapacitet skal forbedres ift. modvirkning, tilpasning, skadesbegrænsning og tidlig varsling af klimændringer.

**BITTEN &
MADS CLAUSENS FOND**
TIL GAVN FOR DANFOSS